

การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับสภาพการบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

พระนครศรีอยุธยา เขต 1

A study of the Relationship between the Transformational Leadership and the Conditions of Information and Communication Technology Management of Schools under Phranakhon Si Ayutthaya Educational Service Area Office 1

ละอ อจันทร์ชুম และ รวีวัตร์ สิริภูบาล

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

Email : foncoco@hotmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา 2) สภาพการบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของสถานศึกษา 3) ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา กับสภาพการบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของสถานศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 โดยการสุ่มอย่างง่าย ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 127 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามประเภทมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ โดยแบบสอบถามภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง มีความเชื่อมั่น .94 และสภาพการบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร มีความเชื่อมั่น .96 วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ผลการวิจัยพบว่า 1) ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 2) สภาพการบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของสถานศึกษา ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และ 3) ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา กับสภาพการบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของสถานศึกษา มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ : ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง, การบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของสถานศึกษา

Abstract

The research aimed to study : 1) the transformational leadership of school administrators, 2) the conditions of information and communication technology management of schools, and 3) the relationship between the transformational leadership and the conditions of information and communication technology management of schools. The sample group consisted of 127 school administrators. The instrument was five-point rating scale questionnaire about the level of transformational leadership of school administrators with reliability coefficient of .94 and the

conditions of information and communication technology management of schools with reliability coefficient of .96. The data were analyzed by percentage, mean, standard deviation and Pearson's correlation coefficient. The findings indicated that : 1) as a whole, the transformational leadership of school administrators was at a high level, 2) As a whole, the conditions of information and communication technology management of schools was at a high level and 3) The transformational leadership of school administrators had relationship with the conditions of information communication technology management of schools at the significant level of .05.

Keywords : Transformational leadership, Information and communication technology management of schools

1. ความเป็นมาและความสำคัญของงานวิจัย

กระทรวงศึกษาได้กำหนดให้มโนนโยบายและมาตรฐานการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษา 2550 ซึ่งเป็นมาตรฐานเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เพื่อการศึกษาสำหรับสถานศึกษา ขั้นพื้นฐานของกระทรวงศึกษาธิการ ประกอบด้วย 6 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านการบริหารจัดการภายในสถานศึกษา 2) ด้านโครงสร้างพื้นฐาน 3) ด้านการเรียนการสอน 4) ด้านกระบวนการเรียนรู้ 5) ด้านทรัพยากรการเรียนรู้ 6) ด้านความร่วมมือภาครัฐ เอกชน และชุมชน ทั้งนี้เพื่อสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในสถานศึกษาและหน่วยงานทางการศึกษา และเพื่อเป็นการป้องกันภัยทางอินเทอร์เน็ต โดยให้ผู้เรียน ผู้สอน บุคลากรทางการศึกษาและประชาชน ได้ใช้ประโยชน์และเข้าถึงบริการได้จากเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารตามความเหมาะสม จึงมีนโยบายและมาตรฐานการส่งเสริมสนับสนุนให้สถานศึกษาและหน่วยงานทางการศึกษาดำเนินการ [1]

การนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาใช้ในการปรับปรุงการบริหารสถานศึกษา นั้นต้องเริ่มที่ผู้บริหารสถานศึกษาจากก่อนเป็นสิ่งแรก โดยมีสมมติฐานว่าผู้บริหารนั้นถูกจัดประเภทอยู่ในกลุ่มทฤษฎีผู้นำที่ปรับกระบวนทัศน์ใหม่ (Paradigm Shift) หรือเรียกได้ว่าเป็นผู้นำในการเปลี่ยนแปลง (Transformation Leader) เป็นผู้ตระหนักถึงความจำเป็นที่จะต้องมีการเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้น กำหนดวิสัยทัศน์ใหม่ และทำให้มีการเปลี่ยนแปลงอย่างถาวร [2] สอดคล้องกับงานวิจัยของ คินารถ ศิริจันทพันธ์ [3] พบว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา เป็นปัจจัยที่ส่งต่อคุณภาพของระบบสารสนเทศในสถานศึกษา และงานวิจัยของ พิมพรรณ สุริโย [4] พบว่า ปัจจัยสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพของสถานศึกษา คือ ภาวะผู้นำการ

เปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา แต่การดำเนินงานที่ผ่านมายังพบปัญหาในการใช้สื่อและเทคโนโลยีการศึกษา ซึ่งส่วนใหญ่ให้ความสนใจในการพัฒนาวัสดุอุปกรณ์มากกว่าการนำเนื้อหาสาระในสื่อเทคโนโลยีและสารสนเทศไปใช้ในการเรียนการสอน และการพัฒนาผู้สอนให้มีความรู้ความสามารถเพียงพอในการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการพัฒนาสื่อการเรียนการสอนและจัดกระบวนการเรียนรู้ ครูและนักเรียนนำความรู้ด้านเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาไปใช้ในกระบวนการเรียนการสอนและการเรียนรู้ด้วยตนเองน้อยประกอบกับสถานศึกษามีจำนวนคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์สำหรับสื่อไม่เพียงพอ ถ้าสมัยรวมทั้งครูยังไม่สามารถใช้สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการจัดการเรียนการสอนได้อย่างแท้จริงและผู้เรียนไม่ได้ใช้เทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ด้วยตนเอง ประกอบกับสถานศึกษาบางแห่งยังขาดสื่อที่ทันสมัยและมีคุณภาพ ทำให้ไม่เพียงพอต่อการใช้เพื่อศึกษาค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเองของครูและนักเรียน [1]

ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยาเขต 1 ได้นำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาใช้ในการบริหารสถานศึกษาตามนโยบายของรัฐทุกแห่ง ในขณะที่สถานศึกษามีผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำที่แตกต่างกันในการบริหาร ทำให้สถานศึกษาแต่ละแห่งมีมาตรฐานการบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของสถานศึกษาตามที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดแตกต่างกัน ด้วยเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาว่ามีความสัมพันธ์กับการบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของสถานศึกษา 6 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการภายในสถานศึกษา ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ด้าน

การเรียนการสอน ด้านกระบวนการเรียนรู้ ด้านทรัพยากรการเรียนรู้ ด้านความร่วมมือภาคีรัฐ เอกชน และชุมชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยาเขต 1 หรือไม่ อย่างไร ซึ่งจะเป็นข้อมูลที่เป็นประโยชน์สำหรับผู้บริหารสถานศึกษาในการพัฒนาตนเองและสถานศึกษา อันจะเป็นประโยชน์ต่อผู้ที่เกี่ยวข้องจะได้ใช้เป็นแนวทางในการบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของสถานศึกษาให้ได้ตามมาตรฐานตามกระทรวงศึกษาธิการกำหนดไว้

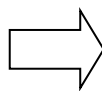
2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- 2.1 เพื่อศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1
- 2.2 เพื่อศึกษาสภาพการบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1
- 2.3 เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับสภาพการบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1

3. ขอบเขตของการวิจัย

ตัวแปรต้น

- ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง**
1. ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ
 2. ด้านการกระตุ้นทางปัญญา
 3. ด้านการสร้างวิสัยทัศน์
 4. ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล

ตัวแปรตาม

- การบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร**
1. ด้านการบริหารจัดการภายในสถานศึกษา
 2. ด้านโครงสร้างพื้นฐาน
 3. ด้านการเรียนการสอน
 4. ด้านกระบวนการเรียนรู้
 5. ด้านทรัพยากรการเรียนรู้
 6. ด้านความร่วมมือภาคีรัฐ เอกชน และชุมชน

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยาเขต 1 จำนวน 188 คน
 กลุ่มตัวอย่างใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยาเขต 1 จำนวน 127 คน โดยคำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีคำนวณกลุ่มตัวอย่างของยามานะ อ้างถึงใน ฮานินท์ ศิลป์จารุ [5] ด้วยการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น และการสุ่มอย่างง่าย

3.2 ตัวแปรที่ศึกษา

- 3.2.1 ตัวแปรต้น คือ ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ประกอบด้วย ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ ด้านการกระตุ้นทางปัญญา ด้านการสร้างวิสัยทัศน์ และด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล
- 3.2.2 ตัวแปรตาม คือ การบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ประกอบด้วย ด้านการบริหารจัดการภายในสถานศึกษา ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ด้านการเรียนการสอน ด้านกระบวนการเรียนรู้ ด้านทรัพยากรการเรียนรู้ และ ด้านความร่วมมือภาคีรัฐ เอกชน และชุมชน

4. กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผู้วิจัยกำหนดกรอบแนวคิดการวิจัย แสดงดังรูปที่ 1

รูปที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

5. สมมุติฐานการวิจัย

ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับสภาพการบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีอยุธยา เขต 1 มีความสัมพันธ์กัน

6. วิธีดำเนินการวิจัย

6.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีอยุธยาเขต 1 จำนวน 188 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีอยุธยา เขต 1 โดยกำหนดกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการคำนวณกลุ่มตัวอย่างของยามานเอนอ้างถึงใน ธานินทร์ ศิลป์จารุ [5] ที่ระดับความคาดเคลื่อน 0.50 ได้กลุ่มตัวอย่าง 127 คน

6.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม ซึ่งแบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) ได้แก่ เพศ ตำแหน่ง ระดับการศึกษา และ ประสบการณ์ในการทำงาน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย 4 ด้าน จำนวน 19 ข้อ ได้แก่ ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ

จำนวน 6 ข้อ ด้านการกระตุ้นทางปัญญา จำนวน 5 ข้อ ด้านการสร้างวิสัยทัศน์ จำนวน 4 ข้อ และ ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล จำนวน 4 ข้อ

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ประกอบด้วย 6 ด้าน จำนวน 35 ข้อ ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการภายในสถานศึกษา จำนวน 7 ข้อ ด้านโครงสร้างพื้นฐาน จำนวน 7 ข้อ ด้านการเรียนการสอน จำนวน 7 ข้อ ด้านกระบวนการเรียนรู้ จำนวน 5 ข้อ ด้านทรัพยากรการเรียนรู้ จำนวน 4 ข้อ และ ด้านความร่วมมือภาครัฐ เอกชน และชุมชน จำนวน 5 ข้อ

แบบสอบถามมีค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item objective congruence : IOC) อยู่ระหว่าง 0.60 - 1.00 และ ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของแบบสอบถามภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาเท่ากับ .94 และค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของแบบสอบถามการบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เท่ากับ .96 ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ที่สามารถนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลได้

6.3 การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

7. สรุปผลการวิจัย

7.1 จากการศึกษากภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีอยุธยา เขต 1 แสดงดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาในภาพรวม

ระดับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา	\bar{X}	S.D.	แปลความ
1. ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ	4.56	0.36	มากที่สุด
2. ด้านการกระตุ้นทางปัญญา	4.4	0.54	มาก
3. ด้านการสร้างวิสัยทัศน์	4.36	0.49	มาก
4. ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล	4.39	0.58	มาก
รวมเฉลี่ย	4.43	0.44	มาก

จากตารางที่ 1 สรุปได้ว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ

รองลงมาคือ ด้านการกระตุ้นทางปัญญา ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล และด้านการสร้างวิสัยทัศน์ ตามลำดับ

7.2 จากการศึกษาสภาพการบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศ ประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 แสดงดังตารางที่ 2 และการสื่อสาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพการบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของสถานศึกษา ในภาพรวม

การบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	\bar{X}	S.D.	แปลความ
1. ด้านการบริหารจัดการภายในสถานศึกษา	4.19	0.48	มาก
2. ด้านโครงสร้างพื้นฐาน	3.90	0.67	มาก
3. ด้านการเรียนการสอน	3.70	0.64	มาก
4. ด้านกระบวนการเรียนรู้	3.82	0.66	มาก
5. ด้านทรัพยากรการเรียนรู้	3.73	0.70	มาก
6. ด้านความร่วมมือภาคีรัฐ เอกชน และชุมชน	3.64	0.86	มาก
รวมเฉลี่ย	3.83	0.57	มาก

จากตารางที่ 2 สรุปได้ว่า สภาพการบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของสถานศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกรายการ โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ ด้านการบริหารจัดการภายในสถานศึกษา รองลงมาคือ ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ด้าน

กระบวนการเรียนรู้ และลำดับสุดท้ายคือ ด้านความร่วมมือภาคีรัฐ เอกชน และชุมชน

7.3 จากการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับสภาพการบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 แสดงดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับสภาพการบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของสถานศึกษา

ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ของผู้บริหารสถานศึกษา	การบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร					
	ด้านการบริหาร จัดการภายใน สถานศึกษา	ด้าน โครงสร้าง พื้นฐาน	ด้านการ เรียนการ สอน	ด้าน กระบวนการ เรียนรู้	ด้าน ทรัพยากร การเรียนรู้	ด้านความร่วมมื่อ ภาคีรัฐ เอกชน และชุมชน
1. ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ	.61*	.37*	.28*	.44*	.30*	.42*
2. ด้านการกระตุ้นทางปัญญา	.61*	.36*	.28*	.38*	.19*	.31*
3. ด้านการสร้างวิสัยทัศน์	.74*	.45*	.38*	.50*	.39*	.43*
4. ด้านการคำนึงถึงความเป็น ปัจเจกบุคคล	.58*	.40*	.25*	.44*	.21*	.26*

* มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 3 สรุปได้ว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา มีความสัมพันธ์ทางบวกกับสภาพการบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยาเขต 1 ทุกด้านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 โดยภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงด้านการสร้างวิสัยทัศน์ มีความสัมพันธ์สูงสุดกับสภาพการบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศและ

การสื่อสารของสถานศึกษา ด้านการบริหารจัดการภายในสถานศึกษา

8. อภิปรายผล

8.1 ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สันติ หอมทวีโชค [6] พบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ได้มีการอบรมด้านภาวะผู้นำให้กับผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดอยู่เสมอ จึงทำให้ผู้บริหารสถานศึกษาส่วนใหญ่มีความตระหนักในการมีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง

8.2 สภาพการบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยาเขต 1 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชฎาภรณ์ สงวนแก้ว [7] พบว่า สภาพการบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาการใช้ไอซีทีเพื่อการเรียนรู้ โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษาส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับการบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของสถานศึกษา ซึ่งเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารนั้นมีความสำคัญในการบริหารสถานศึกษาในปัจจุบันทั้งในด้านการวางแผนการตัดสินใจ และการบริหารภายในสถานศึกษา ช่วยให้เกิดมาตรฐานในการจัดการสารสนเทศเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้ใช้ และยังช่วยในงานด้านประชาสัมพันธ์ การติดต่อสื่อสาร รวมถึงการทำให้ผู้ปฏิบัติงานมีความพึงพอใจ และเกิดประสิทธิภาพในการทำงานและพร้อมรับกับความเปลี่ยนแปลงที่มีอยู่ในสังคมที่เป็นพลวัตได้ตลอดเวลา

8.3ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา มีความสัมพันธ์ทางบวกกับสภาพการบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยาเขต 1 ทุกด้านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นภัสนันท์ เบิกสีใส [8] พบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินงานตามมาตรฐานเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษา มีความสัมพันธ์กัน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้นำสูงสุดในโรงเรียน เป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการบริหารและจัดการศึกษาในโรงเรียน มีอำนาจในการตัดสินใจ ในการบริหารและการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 มาตรา 39 ที่ให้กระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาทั้งด้านการบริหารงานวิชาการด้านบริหารงบประมาณ ด้านบริหารงานบุคคล ด้านบริหารงานทั่วไป ทำให้ผู้บริหารมีอำนาจและหน้าที่ ดังนี้ บริหารสถานศึกษาให้เป็นไปตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับของทางราชการ ประสานการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา รวมทั้งควบคุมดูแลบุคลากร การเงิน การพัสดุ สถานที่ เป็น ผู้แทนสถานศึกษาในกิจการทั่วไป รวมทั้งการจัดทำนิติกรรมสัญญา มีหน้าที่จัดทำรายงานประจำปีเกี่ยวกับกิจกรรมของสถานศึกษาเพื่อเสนอต่อคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษาจะเห็นว่าผู้บริหารมีภารกิจมากมาย จึงทำให้ผู้บริหารมีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงตามภารกิจไปด้วย 3.1 แนวคิดเรื่องการบริหารเมืองโดยใช้นโยบายการพัฒนาเมือง

9. ข้อเสนอแนะ

9.1 จากผลการวิจัย พบว่าภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยาเขต 1 ด้านการสร้างวิสัยทัศน์มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ดังนั้น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยาเขต 1 จัดการอบรมพัฒนาเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงด้านการสร้างวิสัยทัศน์ โดยใช้วิธีการต่างๆ ที่เหมาะสมเพื่อพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาให้มีความรู้ความเข้าใจในการสร้างวิสัยทัศน์ และผู้บริหารสถานศึกษาควรพัฒนาตนเองเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ด้านการ

สร้างวิสัยทัศน์ โดยกำหนดวิสัยทัศน์ และใช้วิธีการต่างๆ ที่เหมาะสม ถ่ายทอดโน้มน้าว จูงใจ กระตุ้นวิสัยทัศน์ไปยังครูและบุคลากรในสถานศึกษาให้เข้าใจและเต็มใจ ปฏิบัติตามวิสัยทัศน์

9.2 จากผลการวิจัย พบว่า การบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยาเขต 1 ด้านความร่วมมือภาคีรัฐ เอกชน และชุมชน มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ดังนั้นสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยาเขต 1 ควรจัดประชุม อบรม สัมมนา ศึกษาดูงาน การสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการประสานความร่วมมือจากชุมชน องค์กรภาครัฐ และเอกชนให้เข้ามามีส่วนร่วมทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และผู้บริหารสถานศึกษา ควรดำเนินการประสานความร่วมมือจากชุมชน องค์กรภาครัฐ และเอกชนให้เข้ามามีส่วนร่วมทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร โดยแต่งตั้งให้เป็นกรรมการ วิทยากรสอนนักเรียน พัฒนาครู ช่วยสนับสนุน ส่งเสริมพัฒนาทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารกับสถานศึกษา

9.3 จากผลการวิจัย พบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการกระตุ้นทางปัญญา กับการดำเนินงานตามมาตรฐานเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษา ด้านทรัพยากรการเรียนรู้มีความสัมพันธ์กันต่ำสุด ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาควรตระหนักถึงปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในหน่วยงานแต่เปิดโอกาสให้บุคลากรทุกคนได้มีส่วนร่วมในการรับรู้และแก้ไขร่วมกันโดยเฉพาะทรัพยากรการเรียนรู้ต่าง ๆ

10. เอกสารอ้างอิง

- [1] กระทรวงศึกษาธิการ, “นโยบายและมาตรฐานการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษา”, ผู้แต่ง, 2550.
- [2] ประยงค์ เต็มขวลา, “แนวคิดและยุทธศาสตร์การเป็นผู้นำ”, มหาวิทยาลัยรังสิต, 2552.
- [3] ศินารถ ศิริจันทร์พันธ์, “ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพของระบบสารสนเทศในสถานศึกษา สถาบันอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ”,

- วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยอุตรธานี, 2552.
- [4] พิมพ์พรณ สุริโย, “ปัจจัยด้านผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลโรงเรียนเทศบาล กลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 9 กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น”, วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย, 2552.
 - [5] ธานินทร์ ศิลป์จารุ, “การวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วย SPSS และ AMOS”, บิสซิเนสฮอไรซอนต์, 2555.
 - [6] สันติ หอมทวีโชค, “ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศการศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาราชบุรี”, วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2554.
 - [7] ชฎาภรณ์ สงวนแก้ว, “การบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาการใช้ไอซีทีเพื่อการเรียนรู้”, วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม, 2549.
 - [8] นภัสพันธ์ เบิกสีใส, “ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินงานตามมาตรฐานเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร เขต 23”, วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี, 2557.